

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXV.

ČÍSLO 11

NOVEMBER 2017

Moc

Nebeská otčina - Kráľ, ktorý slúži - Nevzdávať sa - Sme na konci?
Moc modlitby - Hľadať, čo je správne - Kalazanský rok - Cnostné líderstvo

V nedeľu 8. októbra slúžil svätú omšu v Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi páter Ján Kováč SchP, bývalý provinciál Rehole piaristov.

Otčina

Sviečky, modlitby, spomienky, stretnutie pozostalých, návšteva rodiny. Skutočnosti, ktoré neodmysliteľne patria k týmto dňom. Aj keď oficiálna spomienka na zosnulých bola vo štvrtok, väčšina z nás chcela ich hroby navštíviť skôr. Poriadiť, vyzdobit', pripraviť.

V ostatných rokoch som si zvykol urobiť túto prípravu ešte skôr. A tak som na hroby svojich starých rodičov, rodičov, ujav a tiet, ale aj brata, vycestoval už 12. októbra. Akurát sa začínalo babie leto. Javory na zvolenskom cintoríne žiarili zelenou, žltou i hrdzavou. Ich krásu som kládol na hroby spolu s kyticami a spomienkami na krásne detstvo v tomto meste.

Zo Žabice nad Detvianskou Hutou bol úžasný výhľad. Nielen na Bratkovicu, odkiaľ pochádzala mama, ale i na Poľanu a Nízke Tatry. Lesy na Gemeri, kam odišiel otcov otec z Podpoľania ešte v roku 1921, mali v sebe tiež plnosť farieb - ako spomienky na prázdniny u starých rodičov vo Chválovej. Ešte dnes cítim vôňu a chuť lekváru z lesných malín, ktorý sme jedli každý deň. A hříby, dubáky, ktoré

starká zbierala a starký celé leto sušil. Asi nám tri z nich ušetrila. Našli sme ich v Agačine, v jej hore, kam som sa plný spomienok musel ísť pozrieť. Usušili sme ich do vianočnej kapustnice, ktorá mi takto ešte viac pripomenie detské roky.

„Slovensko moje, otčina moja, krásna si ako raj,“ spieva sa v známej piesni. Jej druhá sloha sa začína slovami: „Hej, mám otčinu ja ešte inú.“ Tú, kde ma vo večnom raji čakajú moji blízki, ktorí nie sú len objektom mojich spomienok, ale aj súčasťou môjho života.

Predpokladám, že cesta do nej nebude taká romantická ako tohtoročné putovanie jesennou krajinou. No napriek tomu sa do nebeskej vlasti teším. Na stretnutie so všetkými blízkyimi, no najmä s Otcom.

Vladimír Slovák, dekan

Santo Faustino

Idem do Ríma! Nemohla som tomu uverit'. Vidieť Rím a Vatikán bolo vždy mojou veľkou túžbou. A ešte k tomu zúčastniť sa svätorečenia piaristu! To som si ani vysnívať nemohla.

No bola to náročná púť. Či už fyzicky, alebo duchovne. Do Ríma sme prišli v sobotu na obed. Po ubytovaní sme potrebovali po dost' náročnej ceste odpočinok. Ale v nedeľu to prišlo. Cesta metrom do Vatikánu, podrobná kontrola pri vstupe na Námestie svätého Petra a už sme sedeli. Hneď pri uličke, ktorou prechádzal Svätý Otec František. Ďalšie dve hodiny sme mali na fotenie a na vychutnávanie si pocitu, že sme naozaj tu.

Svätorečenie španielskeho piaristu Faustina Miguéza bolo nádherné. Či už po umeleckej, ale hlavne po duchovnej stránke. Naplňalo ma hrdosťou, keď som v dave slúžiacich kňazov na svätej omši omši mohla zazrieť aj našich slovenských piaristov. Užívala som si tieto chvíle, ako som len vedela a vládala. Omša bola ukončená pápežským požehnaním, pri ktorom sa dali získať plnomocné odpustky, a generálnou audienciou. Na druhý deň nás ešte čakala d'akovná

piaristická omša v Bazilike Santa Maria Maggiore, na ktorej sa zúčastnila celá kalazanská rodina. Všetok voľný čas sme využívali na objavovanie pokladov Ríma, takže som sa domov vrátila celkom vyčerpaná. Dúfam však, že z tohto vnútorného bohatstva, ktoré sme mohli získať, budem čerpať ešte dlho. Únava pominie, ale spomienky zostanú navždy. Svätý Faustín, oroduj za nás.

Katarína Šimkovičová

Opadaná ruža

Pri príležitosti 20. výročia vyhlásenia sv. Terezky za učiteľku Cirkvi a 120. výročia jej smrti bolo v sobotu 30. septembra 2017 v kostole na Zapotôčkoch divadelné predstavenie Opadaná ruža. V krátkych siedmich dejstvách nám sedem mladých dievčat sprostredkovalo Terezkin vstup ku karmelitánkam, jej obliečku, obetu až po jej chorobu a smrť.

Dej sa odohrával v priestoroch od presbytéria (časť vyhradená pre kňazov a miništrantov) až po lavice divákov. A tak Pán i my všetci prítomní sme sa stali účastníkmi deja. Zazneli Božie slová, piesne, básne, ale aj tak prepotrebné ticho. Opäť a zas sme boli pozvaní k Bohu cez malé skutky lásky a sebazaprenia. Ďakujeme, Terezka!

Žaneta Kleinová

„Odvzdaná, už ďalej neváham,
trpezlivá, bez výhrad sa dávam - v obet' opadám.
Tak smelo kráčam po lupienkoch v zemi múk,
patrím len Tebe, pre svet však musím opadnúť.“

Posledné návštevy v rámci Kalazanského jubilejného roka

Svojou prítomnosťou na oslavách Kalazanského jubilejného roka v Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi nás 8. októbra poctil páter Ján Kováč SchP, bývalý provinciálny predstaviteľ Rehole piaristov, momentálne pôsobiaci vo farnosti Bánovce nad Bebravou, a 22. októbra páter Vojtech Dávid SchP, ktorý pôsobil v rokoch 1998-2008 v Prievidzi a v súčasnosti žije v Kuchyni na Záhorí.

Boh od nás žiada dôveru a pokoru

Páter Ján Kováč predstavil evanjeliové podobenstvo o zlých vinohradníkoch (Mt 21, 33-43) ako vysvetlenie situácie vyvoleného židovského národa: Boh pozval do svojej vinice - Božieho kráľovstva - Izraelitov ako prvých, no oni váhali a kvôli chamtivosti sa nechceli podeliť s tým, čo patrilo Pánovi, a oddať Bohu „úrodu“, dať sa mu celkom k dispozícii. Zdôraznil, že tým, čo Boh vždy žiadal od ľudí ako prvé, je dôvera k nemu, a nie spoliehanie sa na vlastné sily. Nakoniec Boh urobil to, čo sami izraelskí vodcovia povedali v odpovedi Ježišovi na otázku, čo urobí pán s týmito vinohradníkmi. „Otvoril svoje milosrdenstvo, svoju lásku všetkým. Pozval do vinice Božieho kráľovstva všetky národy.“

Podľa pátra Kováča aj od nás Boh chce, aby sme prinášali úrodu, teda aby sme na sebe pracovali. Zároveň však Božie kráľovstvo v nás rastie aj samo. Ale nesmieme mu zavádzať. Poukázal na to, že Boh od ľudí žiada predovšetkým pokoru, a Panna Mária vo svojich zjaveniach pridáva aj modlitbu svätého ruženca. Tak ako sväté fatimské deti, nemusíme robiť veľké veci: „Robme malé veci s veľkou láskou.“

Čo je Božie a čo cisárovo?

Páter Dávid sa vo svojej kázni zamýšľal nad evanjeliovým sporom o dani cisárovi (Mt 22, 15-21). Zdôraznil, že Ježišovu odpoveď »Dávajte teda, čo je cisárovo,

cisárovi, a čo je Božie, Bohu« niektorí veľmi ľahkomyselne považujú za základ učenia o nezávislosti dvoch mocí (náboženskej a občianskej), alebo za základ „lojálnosti“ kresťanov voči štátu. Poukázal na dodnes významný názor, že dlh voči cisárovi nemá tú istú absolútnu a definitívnu hodnotu ako dlh voči Bohu, a preto existuje určitá hierarchia povinností, na základe ktorej je náboženský život nadradený politickému životu.

Páter Dávid sa domnieva, že Ježiš v skutočnosti neodpovedal na otázku tých, ktorí sa pýtali, či ako by sme aj my očakávali. Oprel sa o slová E. Schweizera: „Rozhodujúcim prvkom odpovede sú posledné slová, ktoré idú ponad predloženú problematiku danej otázky. Paušálne popierajú možnosť mať vždy pripravenú odpoveď, ktorá by sa mohla jednoducho aplikovať v každom prípade.“ Páter Dávid usmernil, že všetko patrí Bohu, no v ľudskom živote sa líšia veci Božie a veci cisárove. Na ich rozlíšenie nemôžeme použiť magické formulky alebo paušálne riešenia. „Kresťan má na ich rozlíšenie predovšetkým dve veci, ktoré musí vždy použiť: svedomie a slobodu.“ Podľa pátra Dávida sa pritom musíme orientovať na Boží obraz v tvári každého človeka, akokoľvek by sa zdal tento obraz skrytý či stratený. „Boh si nevyberá dane len v kostole. Uprednostňuje vyberať ich za pokladnicou ľudskosti.“

Mária Suríková

Kapela Heartbeat vydala nové CD

Kapela Heartbeat, ktorá vychádza zo Spoločenstva Piar a v roku 2015 debutovala albumom „Na ničom nezáleží viac“, vydala začiatkom októbra v poradí druhý album s názvom „Kam ma zavola“.

Speváčky kapely Heartbeat už niekoľko rokov hrávajú chvály po celom Slovensku a ľudia si ich často spájajú

s jednoduchými piesňami a hlbokými textami, ktoré sa dotýkajú priamo srdca. Ved' aj samotný názov kapely v preklade znamená „tlkot srdca“.

Ich prvý album niesol názov „Na ničom nezáleží viac“ a bol vyjadrením túžby chváliť Boha v každej chvíli. Za dva roky kapela prešla rôznymi zmenami, ale túžba jej členiek sa nezmenila, čo dokazuje aj názov ich nového CD - „Kam ma zavola“. Texty autorských piesní Gabriely Grešnerovej, Tatiany Teslíkovej a Jany Palajovej sú plné toho istého odhodlania ísť stále ďalej a stále tam, kam ich zavola mocný hlas Kráľa.

Speváčky sa stretávali v nahrávacom štúdiu

spoločnosti PiarPro, s.r.o. spolu s hudobníkmi z kapely GodKnows, hostujúcim bubeníkom Matejom Kojšom a violončelistom Petrom Špáčkom z Česka. Nahrávanie tohto CD bolo o to zaujímavejšie (a možno aj obtiažnejšie) že prebiehalo v čase, keď jedna zo speváčok končila školu a ďalšia zas čakala bábätko. O tom, čo všetko stálo za ich rozhodnutím dokončiť ho, bližšie rozprávajú v dokumente, ktorý by mal vyjsť na jar budúceho roku.

CD album Kam ma zavola je možné kúpiť si v digitálnej verzii na iTunes a Google Play alebo vo fyzickej podobe cez internetový obchod na stránke www.piarusic.sk. Na stránke je tiež možné dokúpiť si k albumu noty s akordmi a textami piesní v digitálnej verzii. A okrem toho po prvýkrát vznikla aj limitovaná kolekcia oblečenia, ktorá je tak tiež dostupná na spomínanej internetovej stránke.

Lucia Sekerová

Novinky z piaristickej školy

Palacinka pre Portoriko

Každý rok v októbri si francúzštinári našej školy „osladia“ študentský život maškatením počas francúzskeho „Týždňa chutí“. Tento rok sme pôvodne malú triednu aktivitu prichystali úplne inak. Zmobilizoval nás list generálneho predstaveného rehole piaristov P. Aguada SchP. o dôsledkoch ničivého hurikánu, ktorý postihol Portoriko. Piaristi tam majú dve farnosti, tri školy a štyri domy, z ktorých jeden je formačným domom. V liste prosil o finančnú pomoc, ktorá by umožnila pokračovať v práci deťom a mladým ľuďom na ostrove, kde ich teraz môže podržať len kalazanská viera a odvaha.

Rozhodli sme sa teda 9. októbra zorganizovať

akciu „Palacinka pre Portoriko“. Spolu sme v rodinách napiekli vyše 500 palacínok a takmer do poslednej sme ich rozpredali počas veľkej prestávky v priestoroch školy. Nakupovali veľkí aj malí, škola rozvonila džemom a šľahačkou a „čerešničkou na palacinke“ bola vyzbieraná suma 353,50 €.

Všetkým zúčastneným vyslovujeme veľké Pán Boh zaplat! Opäť sme sa presvedčili o tom, že „Naša škola je náš domov“ a že spolu skrze Božiu milosť vieme tvoriť úžasnú veci.

V októbri nám staré mamy a starí otcovia priniesli darček

Darčeky majú rady malé deti, ale aj veľkí dospelí. A v októbri sme dostávali darčeky v našej škole každý deň. Aké? A od koho? Priniesli nám ich so sebou starí rodičia. Bola to ich nenápadná prítomnosť medzi nami a ich vrúcna modlitba ruženca v školskej

kaplnke, ktorú denne obetovali za našu školu a za všetky deti a zamestnancov v nej. Nuž, malo to byť pôvodne opačne. Chceli sme ich pozvať k nám do školy, aby sme si pripomenuli ich vzácnu hodnotu, ich múdrosť, aby sme im vzdali úctu a prejavili vďaku za ich svedectvo života. A napokon sme boli obdarovaní my. Ale to sme si uvedomili až potom, keď sme s úžasom hľadeli, aké veci počas októbra Pán zosielal pre našu školu. Určite aj vďaka našim starým rodičom a ich vytrvalej modlitbe ruženca, v ktorej sú nám veľkým vzorom. Ďakujeme!

Elena Blašková

Piaristická fraternita sa duchovne obnovila v Nitre

Nitra so svojím povestným veterným počasím privítala v dňoch od 7. októbra do 8. októbra 2017 členov piaristickej fraternity. V priestoroch kolégia piaristov sa zúčastnili duchovnej obnovy s témou duchovný boj.

Počas prvej prednášky predseda fraternity Andrej Kmotorka predstavil biblickú postavu Jozueho, vodcu, ktorý viedol izraelský národ k získaniu Bohom zaslúbenej zeme. Dôležitou časťou jeho víťazného postupu v rôznych bojoch bolo neustále počúvanie Boha a uskutočňovanie jeho netradičných stratégií.

„Pán nám často dopustí aj prehry, aby si nás vrátil k sebe; učil nás pokore,“ oslovila účastníkov obnovy v ďalšej prednáške sestra Timotea Šebeňová FDC. Vysvetlila tiež dôležitosť spovede a neukrývania ani tých najmenších hriechov.

Príbeh izraelského národa pokračoval ďalej. Počas sv. omše páter provinciál Juraj Ďurnek SchP. pozval k hľadaniu osobnej Galgaly - miesta oddychu a modlitby. „Keď sa konečne začneme spoliehať na Boha, môže konať divy,“ ukončil prednášku. Nasledovala téma Rachab v podaní členky fraternity Anežky Kútikovej. Získanie malého, na pohľad bezvýznamného miesta, ktoré symbolizuje našu snahu, vedie k získaniu veľkého nedobytného Jericha - zásah Boha do našich problémov. Na druhý deň

člen fraternity Miroslav Kotora pokračoval v príbehu a vymenoval charakteristiky víťaznej komunity, ktorú mal Jozue okolo seba - povzbudzovali ho a šli za ním v dôvere všade, kam sa pohol. Navzájom boli solidárni a oslavovali Boha.

Záver obnovy tvorila svätá omša. Celebroval ju páter Matúš Palaj SchP. Počas kázne symbolicky predstavil Jozueho výzbroj zahalenú plášťom pokory, ktorú si môžeme obliecť nanovo každý deň a pod Božím vedením víťaziť.

Text: Anežka Kútiková

Foto: Oľga Kotorová

Sprevádzat' rozvedených a znovu zosobášených

(Pápežský dokument o rodine Amoris Laetitia - 9. časť)

Žena mu vravela: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“ Povedal jej: „Chod', zavolaj svojho muža a príď sem!“ Žena mu odpovedala: „Nemám muža.“ Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: »Nemám muža,« lebo si mala päť mužov, a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž. To si povedala pravdu.“ (Jn 4,15-18) ... Žena nechala svoj džbán, odišla do mesta a vravela ľuďom: „Poďte sa pozrieť na človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som porobila! Nebude to Mesiáš?“ (Jn 4,28-29)

Samaritánka považuje Krista za Mesiáša, lebo jej povedal pravdu, aj keď bolestnú. Eucharistia a manželstvo sú sviatosti posvätného zväzku. V prvej sviatosti sa Kristovo telo prítomné v Eucharistii spája nerozlučným zväzkom s telom Cirkvi. V druhom zväzku sa muž a žena spájajú do nerozlučiteľného puta pamätajúc na slová Krista: „...a budú dvaja v jednom tele. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo.“ (Mk 10, 8). So žiadnou inou ženou a so žiadnym iným mužom sa tak nemôžu stať jedným telom.

Nevzdať sa ideálu

Z právneho hľadiska, ak by mala byť AL povolením k pristupovaniu ku sviatostiam pre rozvedených a opäť zosobášených katolíkov, museli by sme vyžadovať, aby to bolo v jej texte jasne vyjadrené práve tak, ako je táto otázka vyjadrená v predchádzajúcich dokumentoch Magistéria. Existujú úvahy na základe článku AL č. 300, ktoré vedú k úsudku, že pápež chce povoliť niektorým rozvedeným a znovuzosobášeným veriacim pristupovať k sviatostiam.

AL však zároveň v nasledujúcich článkoch potvrdzuje, že duchovní pastieri majú veriacim predkladať úplný ideál evanjelia a doktríny Cirkvi (č. 308), ktorému nie je možné čokoľvek uberať. Aby sme sa vyhlí

akejkoľvek voľnej interpretácii, Svätý Otec František ešte dôraznejšie pripomína, že Cirkev sa nijakým spôsobom nesmie vzdať predkladania plného ideálu manželstva, Božieho projektu v celej jeho veľkosti.

Duchovne sprevádzať

Situácia rozvedených a znovuzosobášených je oproti rozvedeným, ktorí žijú osamelo zvyčajne s deťmi, zásadne iná, a to z dôvodu ich spôsobu života, ktorý je v rozpore s vernosťou záväzkom sviatostného manželstva. Dôvody na to môžu byť rozličné, ale týmto veriacim nie sú odopreté prostriedky spásy, ku ktorým patrí duchovné sprevádzanie. Duchovné cvičenia sa organizujú pre obe skupiny. Pre rozvedených i pre znovuzosobášených, a to oddelene, vzhľadom na rozsah možností účasti na sviatostnom živote.

Konkrétne existujú takéto duchovné cvičenia u saletínov v Chrenovci-Brusne a v Centre pre rodinu na Sigorde pri Prešove. Obsahom je prijatie, ohlasovanie spásy v Božom slove, povzbudenie vo viere, diskusie na aktuálne témy, napríklad o platnosti manželstva, odpustení, výchove detí či osobnom duchovnom raste.

Text: Miroslav Turanský

Foto: Elena Blašková

Boh je Kráľom, ktorý slúži

Vít'az nad sebou samým. Sluha všetkých. Myslím si, že to je skutočný obraz kráľa. Veľakrát som mala možnosť presvedčiť sa o tom, že Boh je Kráľom, vďaka kňazovi, ktorý sa vždy vedel a vie dokonale ovládať a je neustále disponovaný slúžiť každému, kto ho nejakým spôsobom potrebuje, predovšetkým však mladým ľuďom. Filip Nerri... Don Bosco... a človek, ktorý mi zjavuje Boha ako Kráľa, sú si veľmi podobní.

Jeho sebaovládanie, aj vtedy, keď mal dôvod hnevať sa a kričať pre nespravodlivosť, akej sa mu od ľudí dostalo, ma oslovilo. Bol a je mi veľkým vzorom. Mám bázeň v jeho prítomnosti. Keď slúži svätú omšu, jeho tvár je taká prežiaraná svetlom, ktoré ide z jeho vnútra, že si musíte dávať pozor, aby ste nezabudli vnímať aj slová.

No myslím si, že aj ja sama som mu pripravila veľa takých chvíľ, keď bol vystavený vnútornému boju samého so sebou v tom, aby ma nevyhrešil, nezosmiešnil, neponížil pre moju tvrdohlavosť a detskú pochabosť. Najťažšie to bolo vtedy, keď som si vzala do hlavy jeden list, o ktorom opodstatnení som bola vo svojom srdci presvedčená. Chcela som ho napísať a poslať, ale on s tým nesúhlasil. Ja som však bola tvrdohlavá a aj sme sa vtedy celkom nepochopili. A keď som potom za ním prišla, že list je už na ceste, strýpol. Ja tiež. Myslím si, že za to, ako v tej chvíli zvládol ovládnuť svoje emócie hne-

vu pre moju neposlušnosť, pôjde určite rovno do neba. Aj týmto sa mu chcem ospravedlniť za všetky tie nemilé chvíle, ktoré som mu svojou povahou a chybami pripravila.

Kráľovať znamená slúžiť. Slúžiť možno len so srdcom plným lásky, ako nám to ukázal Pán Ježiš svojím životom. Kráľovať znamená byť pánom nad sebou, lebo iba taký človek môže zjavovať Boha ako Kráľa, ktorý založil Božie kráľovstvo, kde sú hodnotami láska, pokoj, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť, atď.

Tento kňaz neúnavne ohlasuje Božie kráľovstvo a svojimi darmi od Pána získava preň stále viac a viac ľudí. Verím, že pôjde rovno do neba, lebo dielo, aké skrze milosť vybudoval, je nesmierne, a určite nie je na konci. A samozrejme aj za to, že sa správal ako skutočný kráľ pri ľuďoch, ako som ja.

Text: Elena Blašková

Kresba: Anička Janečková, 7. ročník

Boh je Kráľom, lebo som stretla kňaza, ktorý dokonale kráľuje sám nad sebou a svoje kráľovanie voči iným žije skrze svoju službu Kristovho kňaza.

Dnes na slovíčko s primátorkou Prievidze Katarínou Macháčkovou

Najlepšie, čo môžeme robiť, je nevzdávať sa

Tri volebné obdobia bola nezávislou poslankyňou mestského zastupiteľstva v Prievidzi. V roku 2010 bola zvolená ako nezávislá za primátorku mesta Prievidza a tento mandát historicky najvyšším počtom hlasov v Prievidzi obhájila ako kandidátka strany Siet'. Po parlamentných voľbách v roku 2016 odmietla vládnu koalíciu so stranou SMER-SD, členstvo v strane Siet' ukončila a v Národnej rade vykonáva svoj mandát poslankyne ako nezaradená. S tímom poslancov a odborníkov okolo Miroslava Beblavého zakladá novú politickú stranu SPOLU - občianska demokracia. O moci, ktorá je témou tohto čísla Bartolomeja, ale nielen o nej, sme sa zhovárali s Katarínou Macháčkovou (47), primátorkou Prievidze a poslankyňou NRSR.

▪ Vo voľbách vám ako primátorke Prievidze a poslankyňi Národnej rady občania zverili politickú moc. Aké je to pre veriaceho človeka mať tú moc v rukách? Táto práca ma naplňa najmä pocitom veľkej zodpovednosti. Nielen pred tými, ktorí mi moc zverili, ale aj pred sebou samou, pred svojím svedomím a pred Bohom. Preto sa snažím často si uvedomovať to, na čo upozornil Ježiš Piláta. Keby mi to nebolo dané zhora, nebola by som ani poslankyňou, ani primátorkou.

Život v politike veľmi často prináša rozhodovanie o nepopulárnych opatreniach. Zodpovedný primátor mesta musí často povedať aj nie. To sú tie situácie, kedy síce máte v rukách moc, no zároveň je vám jasné, že isto budú aj ľudia, ktorí s jej využitím súhlasiť nebudú. Či už pre úplne odlišný názor, záujem na osobnom prospechu, nenávisť, zlobu alebo ješitnosť.

Mať v rukách moc zverenú od občanov v demokratických voľbách nie je jednoduché. Prakticky každý deň prináša nové výzvy, v ktorých musím obstáť.

▪ Frustraní a sklamaní voliči v posledných parlamentných voľbách zverili moc aj extrémistom a populistom. Čo s tým môžeme robiť?

Minuloročné parlamentné voľby, ich výsledok a to, čo nasledovalo, bolo aj pre mňa veľkou skúsenosťou. V strane Siet' som bola ja tá konzervatívnejšia a akýmsi protipólom bol kolega Miro Beblavý. Zaujíma-

vé je, že práve s ním sme v principiálnej otázke dodržania sľubov po voľbách našli úplnú zhodu. Pre nás oboch bolo nepredstaviteľné urobiť taký podraz, že by sme išli do vlády so stranou, ktorú sme pred voľbami odmietali.

Aj prekračovanie takýchto hraníc je zdrojom frustrácie, sklamania a znechutenia. Myslím si, že najlepšie, čo môžeme robiť, je nevzdávať sa a naďalej ponúkať čestnú a slušnú alternatívu politiky, ktorá je založená na reálnych sľuboch a ich plnení. Do komunálnych volieb som v roku 2014 išla so sloganom „Splnené sľuby menia Prievidzu“. Myslím si, že úspech nášho tímu bol aj poďakovaním Prievidžanov za to, že sme v predchádzajúcom období robili práve takúto politiku, ktorá mala veľmi konkrétne výsledky.

▪ V týchto dňoch zakladáte novú politickú stranu s názvom SPOLU - občianska demokracia. Aké využitie moci ľuďom ponúkne?

S kolegami sme sa zhodli na tom, že na Slovensku chýba politická sila, ktorá by zastupovala ľudí tak, ako ich chceme zastupovať my. Sme odhodlaní spájať slušných a kompetentných ľudí, na ktorých sa dá v politike spoľahnúť. Hlásime sa k demokracii, ľudským právam, Európskej únii a trhovej ekonomike so silným sociálnym rozmerom. A ako využijeme moc, ak nám ju ľudia vo voľbách zveria? Ja pevne dúfam, že vymeníme vládu škandálov za spo-

ľahlivú, odbornú a proeurópsku silu, ktorá bude riešiť skutočné problémy.

▪ **Vo voľbách do orgánov Trenčianskeho samosprávneho kraja nekandidujete. Prečo?**

Poslankyňou zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja som bola tri volebné obdobia. To je pomerne dlhá doba. Tretíkrát v roku 2013 som bola ako nezávislá zvolená najvyšším počtom hlasov vo volebnom obvode Prievidza. Predpokladám, že by mi ľudia dôverovali aj štvrtýkrát. Nechcem však lámať rekordy či prepisovať štatistiky a potom zanedbávať poslaneckú prácu pre iné povinnosti. Zodpovedná politika je aj o tom, že v určitom momente necháte priestor niekomu novému, kto môže do vecí verejných priniesť nový vietor. Preto vo voľbách sama nekandidujem a radšej podporujem tých, ktorí môžu byť mojimi nástupcami.

▪ **Krajské voľby sa vyznačujú veľmi nízkou volebnou účasťou. Aj to bol dôvod, pre ktorý ste nedávno v parlamente navrhovali zrušenie vyšších územných celkov. Prečo ľudia nemajú záujem zveriť moc svojim zástupcom?**

Presne tak, volebná účasť v minulých krajských voľbách bola v našom okrese len 17,49 %. Ak to obrátime, približne 82 % voličov nevyužilo možnosť zvoliť si svojho

zástupcu. Dôvody, prečo to tak je, sú rôzne. Kraje boli zriadené na územiach, ktoré nemali historickú tradíciu a ľudia sa s nimi nestotožnili.

Problémom je aj to, že i napriek veľkej snahe sme ľudí nedokázali naučiť, o čom všetkom rozhodujú vyššie územné celky. V kampani pred regionálnymi voľbami ľudia so mnou riešili skôr mestské veci, povedzme rozbitý chodník pri ich dome. Alebo na to išli z druhého konca a chceli hovoriť o tom, čo má na starosti štát. Napríklad pomalé budovanie rýchlostnej cesty. A ak nefungovalo niečo z toho, čo skutočne spravuje kraj, ľudia sa obracali na mesto, aby sme to riešili my. Trenčín je jednoducho príliš ďaleko.

Podstatné je, že náš návrh na zrušenie VUC neprešiel, a tak kraje ostali zachované. Treba preto zodpovedne rozhodnúť o tom, kto nás v nich bude zastupovať. V sobotu 4. novembra určite treba ísť voliť. Zvlášť my, kresťania, by sme nemali byť k voľbám ľahostajní. Ved' len prostredníctvom nás, voličov, môže byť zverená moc dobrým a slušným ľuďom. A aj preto chcem všetkých čo najviac povzbudiť k účasti na krajských voľbách.

Za rozhovor ďakuje Alojz Vlčko
Foto: Janka Laurová

Sme na konci?

Úvaha nad 2. fatimským tajomstvom

Iste si pamätáte na otázku, ktorú niekedy starí ľudia hovorili chvastúňom, ktorí všade boli a všetko vedeli: „Ty a v Rusku si už bou?“ Nuž ja som bol. Pred 8 rokmi.

Keď som v roku 2009 navštívil túto krajinu, okrem iného ma zaujímalo jej obrátenie. Táto skutočnosť má totiž podľa druhého zjavenia Panny Márie vo Fatime veľký vplyv na celý svet, teda aj na nás. Z piatich týždňov pobytu v tejto krajine som však nemal nejaký veľký dojem obrátenia. Na druhej strane som videl množstvo opravených či novopostavených chrámov. Pravoslávnych, ale aj katolíckych.

Kolega Martin Sebiň, ktorý nás sprevádzal, pôsobil v tejto krajine 16 rokov. On to vnímal trochu inak. Obrátenie podľa neho prišlo, aj keď nie v plnosti. Avšak inak, ako si ho predstavujeme my na západe. Kresťania dostali slobodu, množstvo ľudí bolo pokrstených, pravoslávna Cirkev získala silný vplyv, atď.

Aj on však uznáva, že sa táto krajina nedokázala vyrovnat' so svojou minulosťou. Dodnes používajú štátnu hymnu z obdobia socializmu, KGB funguje, aj keď inak ako predtým, a hlavne nebol oficiálne odsúdený ani bolševický ateistický režim, ani jeho protagonisti. A ako sledujeme zo správ, sloboda prejavu a na ňu viazaná demokracia je viac deklarovaná ako dodržiavaná.

13. júl 1917

Tri tajomstvá, alebo tri časti fatimského tajomstva, boli deťom zverené pri treťom zjavení. Keďže išlo o tajomstvo, deti o nich nehovorili. Prvé dve časti sestra Lucia napísala na základe vnuknutia a pokynu spovedníka po desiatich rokoch vo forme listu.

V druhej časti okrem iného píše: „Vojna sa končí, ale ak neprestanú urážať Boha, počas pontifikátu Pia XI. sa začne iná, ešte horšia. Aby sa tomu predišlo, budem žiadať zasvätenie Ruska môjmu Nepoškrvnenejmu Srdcu a odčíňujúce sväté prijímania v prvé soboty. Ak prijmu

Jedna z prvých fotografií fatimských detí, ktorým sa zjavila Panna Mária.

moje požiadavky, Rusko sa obráti a budú mať pokoj; ak nie, roznesie svoje bludy do celého sveta, šíriac vojny a prenasledovanie Cirkvi. Dobrí budú mučení, Svätý Otec bude veľa trpieť, mnohé národy budú zničené. Nakoniec zvíťazí moje Nepoškrvnené Srdce. Svätý Otec mi zasväti Rusko, ktoré sa obráti, a svetu bude dopriať obdobie mieru.“

Prečo a ako rozmýšľať

Ako chápať spomínané bludy, zasvätenie a obrátenie Ruska a pápežovo utrpenie? Na tieto otázky podľa mňa ani zďaleka

nepoznáme jednoznačnú a uspokojivú odpoveď. Uvažovať o nej však rozhodne treba. Nielen preto, aby sme uspokojili svoju zvedavosť. Oveľa viac preto, aby sme spoznali „znamenia čias“. Náš Pán a Učiteľ nás k tomu totiž jednoznačne vyzýva: „Potom povedal zástupom: *„Keď zbadáte, že na západe vystupuje oblak, hneď hovoria: »Dážď príde,« a býva tak. A keď veje južný vietor, hovoria: »Bude horúco,« a býva. Pokrytci, vzhľad zeme a neba viete posúdiť. Ako to, že terazší čas posúdiť neviete? Prečo sami od seba neusúdite, čo je spravodlivé?»*“ (Lk 12, 54-57)

V Ježišovej reči ma najviac upútalo slovo „pokrytci“. Sú to ľudia, ktorí čosi pokrývajú, zakrývajú, ktorí hrajú a nechcú odhaliť svoju tvár, svoje zmysľanie, svoje vnútro. Ved' čo ak by ich to malo niečo stáť? A čo ak by sa ukázalo, že sa mýlili? Potom by už neboli tí múdri, ale naopak, hlupáci.

Ak teda chceme nad týmito vecami spolu uvažovať, na prvom mieste nemôžeme byť pokrytci! Musíme rozmyšľať s rizikom, že sa mýlime, ba dokonca že budeme neprijatí či vysmíati. Vo svete i v Cirkvi. Treba byť ako deti, ktoré sa učia, hľadajú a vonkoncom si nemyslia, že už všetko vedia. Ved' či fatimské zjavenia neprišli práve prostredníctvom detí?

Rusko a jeho bludy

To môže byť jeden z kľúčov k uvažovaniu: boli to deti. Do úvahy teda treba vziať ich vzdelanie, poznanie, myslenie a najmä úprimnosť v citácii termínov, ktoré nepoznali, alebo im nerozumeli. Čo pre nich znamenal termín Rusko a jeho bludy? Písal sa rok 1917. Ešte neexistoval Sovietsky zväz, no do VOSR ostávalo len pár mesiacov. Pri rozširovaní zjavenia v medzivojnovom čase však už mnohí vedeli, o čo ide. Na prvom mieste o komunizmus - hroznú ideológiu, diktatúru proletariátu, teda vládu luzy, zberby, ľudí bez vzdelania, rozhľadu, historickej skúsenosti a najmä bez ochoty hľadať pravdu a vidieť veci reálne. Ľudí zaslepených svojím pohľadom, ktorý podľa nich musí prijať celý svet.

Tieto bludy podľa posolstva budú rozšírené do celého sveta. Nielen do krajín socialistického tábora či východného bloku, ktorý padol. Socializmus (komunizmus) ako spoločenský systém vo väčšine krajín skončil, ale bludy, ktoré majú podobné korene a správanie manipulačného sociálneho inžinierstva, tu sú! Je ich viac, ale spomeniem len dva, ktoré v spoločnosti silno rezonujú:

1. Gender ideológia, ktorá je šírená najmä liberálnymi socialistami so západu.
2. Presvedčenie, že Rusko a prezident Putin sú na správnej, teda Božej strane.

„Rusko a jeho bludy“ teda podľa mňa môže znamenať nielen komunizmus, ale aj fašizmus či národný socializmus a všetky ideológie, ktoré si osobujú nanútiť iným svoju „pravdu“, ktorá je väčšinou absolútnou hlúposťou.

Zasvätenie

Na druhom mieste sa treba pozrieť na termín zasvätenie, s ktorým deti tiež nemali skúsenosť. My ju máme spred niekoľkých mesiacov. 5. júla tohto roku v Nitre slovenskí biskupi zasvätili Slovensko Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Sledoval som vtedy rôznosť pohľadov na tento akt. Od odmietnutia a pohrdania až po pripisovanie magickkej sily.

Pohľady sa líšia aj pri zasvätení Ruska Panne Márii prostredníctvom Svätého Otca, ktoré sa spomína vo fatimskom zjavení. Mnohí dnes hovoria o tom, že vďaka nemu padol komunizmus. Iní, naopak, tvrdia, že Ján Pavol II. to neurobil presne, že to zasvätenie vlastne neprebehlo. Ono sa však uskutočnilo - a to trikrát: 7. júna 1981 v Bazilike Panny Márie Váčskej v Ríme, 13. mája 1982 vo Fatime a 25. marca 1984 na Námestí sv. Petra v Ríme v spojení s biskupmi celého sveta. Tak to vnímala i sestra Lucia, aktérka zjavenia. Je tu však otázka účinnosti. Tá úzko súvisí s postojom zasväteného. Zasvätenie alebo zverenie (termín, ktorý sa viac odporúča smerom k Panne Márii) robí väčšinou ten, kto sa zasväcuje, kto svoj

Pápež Ján Pavol II. sa 13. mája 1982 prišiel v deň výročia atentátu poďakovať Panne Márii za ochranu do Fatimy. Zopakoval tam aj akt zverenia.

Život zveruje do Božích (resp. Máriiných) rúk. Tak hovoríme o zasvätených ľuďoch - kňazoch, rehoľníkoch alebo iných, a tiež o predmetoch používaných výlučne na službu Bohu. Ide teda o sľub alebo predstavenie, ktorého dodržiavanie sa môže meniť.

Základné zasvätenie človeka - kresťana prebieha v krste, kedy sa stávame Božími deťmi. Avšak koľkí pokrstení sa k svojmu Otcovi nehlásia! Zasvätenie, ktoré robíme, môžeme chápať ako jednu z foriem opätovného prihlásenia sa k tejto skutočnosti.

Ak však ide o zasvätenie druhých, nie seba, v tomto prípade Ruska, je to skôr prosba, modlitba, ale tiež ponuka, aby sa do týchto rúk zverili. Osobne si myslím, že v tomto smere bola modlitba Jána Pavla II. silná a jeho rola ako muža zasväteného Bohu a Panne Márii a prichádzajúceho na čelo Cirkvi z komunistickej krajiny nezastupiteľná.

Ovocie „zasvätenia Ruska“ vidím najmä

v návšteve Michailova Gorbačova v Ríme v decembri 1989 a následnom prijatí zákona o slobode svedomia v Sovietskom zväze. To bolo potvrdenie o krachu komunistickej ateistickej ideológie. Jej hlavný predstaviteľ (generálny tajomník Ústredného výboru Komunistickej strany Sovietskeho zväzu) verejne uznal, že existuje vyššia moc, ktorú zastupuje „muž v bielom“.

Dnes sa však zdá, akoby oná pokora bola znovu nahradená pýchou. Prečo? Možno preto, že sme sa prestali modliť za obrátenie Ruska. A možno preto, že jeho súčasní predstavitelia si opäť myslia, že moc a pravdu majú oni. Tak či onak, „zasvätenie Ruska“ akoby strácalo účinnosť. Ilustruje to aj skutočnosť, že žiadny pápež ešte na návštevu Moskvy nebol pozvaný.

Michail Gorbačov s pápežom Jánom Pavlom II. v decembri 1989

Utrpenie Svätého Otca

Do tretice by bolo vhodné rozmyšľať o pápežovom utrpení. Všeobecne si dnes myslíme, že sa jedná o Jána Pavla II. a atentát na neho. I keď on sám, ako aj mnohí iní, vidia jeho osobne skôr v 3. časti zjavenia, kde sa hovorí o streľbe na pápeža, kľáčiaceho na vrchu pod veľkým krížom. Ján Pavol II. však ani zďaleka nie je jediný trpiaci pápež.

V súvislosti s ruskými, teda aj komunistickými bludmi, mi tu skôr prichádza na myseľ Pavol VI., najmä záver jeho života. 16. marca 1978 ľavicová teroristická organi-

zácia Červene brigády v Taliansku uniesla predsedu vlády Alda Mora, blízkeho priateľa Pavla VI. Napriek pátraniu, do ktorého bolo zapojených 50 000 policajtov, ho nenašli. Ako výmenu za jeho život ponúkol pápež Pavol VI. seba samého. Komunisti však Alda Mora o 55 dní zavraždili a jeho telo doviezli do Ríma.

Na jeho pohrebe v Lateránskej bazilike sa (dnes už blahoslavený) Pavol VI. modlil takto: „Naše prosby za Alda Mora, tohto dobrého človeka, pokojného, múdreho, nevinného a priateľa, si nevypočul!“ A plakal. Potom však pokračoval: „Ale Ty, Pane, jeho nesmrteľnú dušu si nikdy neopustil!“ Neviem prečo, ale dodnes si túto situáciu, prinášanú rušeným Rádiom Vatikán, pamätám. Mal som vtedy 14 rokov a starý otec mi vravel, že je to zlé, veľmi zlé.

O tri mesiace pápež zomrel. Zrútil sa mu svet. Napriek tomu, že Pavol VI. bol introvert, bol mužom dialógu. I s neveriacimi, ateistami z „východného bloku“. Taký bol aj jeho odchovanec, s ktorým sa priatelil od mládežníckych čias, Aldo Moro. Ako kresťanský demokrat pripravoval vládu s komunistami, sledujúc národné zmierenie. Odporcom zmierenia to však nevy-

hovovalo. Dokonca ani tým z jeho strany, ktorí odmietli vyjednávať o jeho prepustení.

Keď to porovnáme so súčasným pápežom Františkom, vidíme obdobnú situáciu. Svet sa delí, rozpadá, každý bojuje za to svoje. Niekde politicky, ale na mnohých miestach vojensky. Tisíce nevinných ľudí trpia a umierajú. A môže ich umrieť oveľa viac, ak sa použijú iné zbrane. Odborníci hovoria, že svet ešte nebol tak blízko ďalšej vojny, ktorá môže byť posledná. Pápež dokonca hovorí, že sa už začala. Nemusi však prepuknúť naplno, ak sa dohodneme, ak každý trochu ustúpi, ak sa budeme počúvať a odpúšťať si. Preto Svätý Otec hovorí o potrebe dialógu a vedie ho. Skutočný dialóg, kde on sám počúva a koriguje svoje názory. Odporcovia dialógu a mieru ho však nielen nechápu, ale doslova nenávidia. A opäť nielen tí zvonku, ale koľkí uprostred cirkvi! Aj na Slovensku. Hovoria dokonca o Antikristovi na Petrovom stolci. Či to tohto dobráka od kosti nebolí, či netrpí?!

Naplnenie

Podľa záveru, kde som spomenul súčasného pápeža, by sa mohlo zdať, že uskutočnenie zjavenia ešte nie je na konci. Tak ho aj ja osobne vnímam. Rozhodne to však na 100 % netvrdím. Nielen preto, že nie som na danú tému odborník, ale aj preto, že náboženské tajomstvo vždy v určitom zmysle zostáva niečím tajomným, presahujúcim poznanie, aj keď je zverejnené. Súčasne chcem touto úvahou povzbudiť k uvažovaniu. K hľadaniu pravdy a najmä toho, kde je pravda a spravodlivosť dnes. V našich domácnostiach, vo farnosti, na Slovensku i vo svete. A v istom zmysle chcem pozvať všetkých k „svätej neistote“, ktorá k viere vždy patrila. Ved' keby sme všetko vedeli, nič by sme nemuseli veriť. A ja veru ani zďaleka všetko neviem, aj keď v Rusku som bol.

Vladimír Slovák

Pavol VI. bol pápežom od 21. júna 1963 do 6. augusta 1978

Foto: commons.wikimedia.org, i.pinimg.com, churchpop.com, sk.wikipedia.org

Moc modlitby

Pán Ježiš povedal sv. Márii Margite Alacoque, keď bola pri pohľade na svoje chyby a svoju úbohosť zmätená: „Ja ti nestačím? Čoho sa bojíš? Môže azda hroziť nebezpečenstvo v náručí Všemohúceho dieťaťa, ktoré je také milované, ako si ty milovaná mnou?“

Sv. Margita Mária Alacoque je patrónkou Tešiteľov Božského Srdca Ježišovho, ktorí sa ponúkajú byť zmiernymi obetami za hriešnikov a za duše v očistci. Svojimi obetnými úkonmi a modlitbou sa bezvýhradne odovzdávajú presvätemu Srdcu Ježišovmu, aby s nimi nakladalo tak, ako sa jemu zapáči.

Ústredie Tešiteľov Božského Srdca Ježišovho (TBSJ) sídli v Rajhrade na Morave. Kňazi sú v Marianke, sestry II. rádu pôsobia v Bratislave, Kežmarku, Bytči a tretie rády laických spoločenstiev, ktoré založila sr. M. Kristína Gáboriková, pôsobia po celom Slovensku a aj v Prievidzi. Pozdrav TBSJ znie: „Môj Ježišu, pre Teba trpieť, v utrpení Teba tešiť!“

Anketovú otázku sme v čase Sviatku všetkých svätých smerovali práve Tešiteľom Božského Srdca Ježišovho a znela:

Ako vy, Tešitelia a Tešiteľky Božského Srdca Ježišovho, vnímate moc modlitby vo svojom živote a v živote iných?

▪ **Irenka:** Modlitbu vnímam ako úžasný rozhovor s Bohom v ktorejkoľvek chvíli a udalosti. Pociťujem neustále prítomnosť Božského Srdca, hlavne pri návšteve chorých. Chorí dostávajú našimi modlitbami odpovede, často sa obrátia v poslednej chvíli. Obetovanie utrpenia cez modlitbu je našou charizmou. Niektoré sestry a bratia trpia celý život a Božské Srdce je ich najväčšou posilou - Ježiš o nás vie.

▪ **Margaréta Mária Anna:** Modlitby v Tešiteľstve ma priviedli bližšie k Pánu Ježišovi a k rozjímaniu nad jeho nesmiernou láskou k nám i napriek našim nedostatkom a pádom. Som veľmi vdáčna spolusestre Anne, ktorá ma priviedla do tohto spoločenstva prostredníctvom svojho svedectva osobného života plného obety, odpúšťania a lásky k blíznym.

▪ **Anežka:** Znamená pre mňa veľkú silu, ktorá vždy prichádza s veľkou vierou v Pána. Vnímam to tak, že obetujem v modlitbách svoju bolesť za hriešnikov, duše v očistci a rodiny. Poviem Pánu Ježišovi: „Dávam Ti túto bolesť, ktorú prijímam z lásky k Tebe.“ A hneď sa mi ulaví. Je pravda, že Božské Srdce nás vždy vypo-

čuje, keď prosíme s dôverou. Ešte pridám najhlavnejšie: „Nech sa stane Božia vôľa.“ Sestry Tešiteľky by o obete zmieru vedeli rozprávať celé hodiny. V spoločenstve sa vzájomne povzbudzujeme, aby sme ľahšie niesli svoje kríže. Naša svätá mama Panna Mária je to najlepšie, čo nám Boh venoval. Ona nás cez kňazov učí dôvere modliť sa s trpezlivosťou. Ona všetko prekonala prvá. Ona vie, čo je bolesť.

▪ **Helenka:** Je to rozhovor s Bohom, odprosovanie, chvála, vďaka, prosby a niekedy aj rozhovor mlčaním. Modlitba je čerpanie sily, pokoja, nádeje, život bez modlitby sa nedá žiť.

▪ **Alžbetka:** Moc modlitby vnímam ako milosti, ktoré môžem obsiahnuť od troj jediného Boha a konkrétne od môjho milovaného Božského Srdca Ježišovho a od milovanej mamy Panny Márie. Pomáha mi skutočne vo všetkom. Už neprosím za svoje uzdravenie, ale o silu Ducha Svätého, aby mi pomáhal v mojich ťažkostiach s chorým manželom i s deťmi a ich rodinami. Som šťastná v spoločenstve. O sile modlitby nemusím písať, píše to život sám. Pánova moc je neopísateľná a srdce Panny Márie

je mi všetkým. V dôvernej modlitbe sa mu denne odovzdávam a svoje modlitby obetujem i za hriešnikov a duše v očistci.

▪ **Marienka:** Moc modlitby vnímam tak, že bez modlitby by som nevedela ani žiť. Keď bol manžel Viliam v kritickom stave, teploty mal okolo 41 °C (bolo to z kliešť'a), odovzdala som to do Božích rúk v modlitbách. Celú noc som sa modlila a Panna Mária sa postarala. Uzdravil sa. Ďakujem.

▪ **Júlia:** Modlitba k Božskému Srdcu a k Panne Márii je moje všetko. Nevieť to ani vyjadriť. Nevieť si predstaviť svoj život bez jeho Srdca - je to moja sila a vnímam, že Boh je pri mne. Keby nebolo jeho Srdce pri mne, nežila by som. Snažím sa v každom, za koho sa modlím, vidieť Pána Ježiša. Napríklad mám známu, ktorá má chorú nevestu. Hovorím jej: „Odovzdaj to v modlitbe Pánu Ježišovi.“ Jej zúfalstvo sa dotýka aj mňa. Začala sa modliť, je pokojnejšia a aj pre mňa je to pokoj.

▪ **Hela:** Moc modlitby vnímam ako môj život. Som veľmi šťastná ako Tešiteľka, lebo viem, ako veľmi Božské Srdce pomáha mne a všetkým, za ktorých sa modlíme. V modlitbe mu dôverujem a odovzdávam mu radosť, starosti a prosím Pána, aby ma viedol jeho cestou.

▪ **Anička:** Najradšej sa utiekam v modlitbe k pátrovi Piovi. Mám k nemu veľkú úctu.

▪ **Mária:** Slúbila som môjmu ženatému synovi, že pošlem dospelého vnuka na svätú spoveď, len aby nezabudol ísť. Nikde som ho nenašla a ani do kostola neprišiel. Celý čas som sa modlila k Panne Márii, nech to zariadi, tak veľmi som jej dôverovala. Nakoniec bol v centre pre mládež a pán farár ho tam aj vyspovedal. Niekedy sa zbytočne obávame, koná Boh.

▪ **Marika K.:** Modlitbu cítim ako posilu v mojom živote, prináša mi pokoj do rodiny, navzájom sa povzbudzujeme, podporujeme, sme prepojení modlitbou a láskou k Božskému Srdcu Ježišovmu. Stretnutia nám prinášajú radosť a povzbudenie. Modlenie sa navzájom a prosby a poďakovanie

k Božskému Srdcu Ježišovmu sú pre mňa nádejou.

▪ **Július B:** Vnímam modlitbu skutočne celým srdcom. Keď modlitba skutočne vychádza z môjho srdca, Božské Srdce Ježišovo ma počuje a vypočuje. Modlitbu dávam do Božej vôle. Panna Mária je moja najväčšia láska, ktorá chráni svoje dieťky. Absolútne jej dôverujem. Je to naša nebeská mama s nepoškvrneným srdcom.

▪ **Andrej:** Každú modlitbu a prosbu mi Boh vyplnil. Ráno sa modlím k Božskému Srdcu Ježišovmu od 4. do 6. hodiny a po častiach celý deň. Zúčastňujem sa denne na sv. omšiach. Viem, že modlitba je prostriedok milosti - nadprirodzená moc. Samotní nedokážeme nič. Svojimi modlitbami a ochotou pomáhame uzmiervovať hriešníkmi zranené Božské Srdce Ježišovo. Medzi prostriedky milosti Božej patrí sv. omša, sviatosti, sväteniny, modlitba a dobré skutky. Sebaobetovaním a modlitbou pomáhame svojim blíznym i hriešnikom a dušiam v očistci.

▪ **Hanka:** Vrúcnou modlitbou vyprosujem milosti pre trpiacich, chorých. Boh ma odmieňa ako kráľovnú... Obetou zmieru sa snažím plniť Božiu vôľu a utrpenie prekonávať cez modlitby spoločenstva a mnohých sestier v reholiach. Viem, že moje srdce je v Božskom Srdci Ježišovom a Božské Srdce Ježišovo je v mojom. Niekedy sa nevládzem modliť - trpím a Boh je so mnou. Božské Srdce Ježišovo je neskutočne milujúce, je to najväčšia Láska môjho života.

▪ **Anna:** Prináša mi pokoj a nádej.

Za odpovede ďakuje TBSJ Anka G. Vavrová

Na okraj...

Tri otázky Jurajovi Ďurnekovi SchP, provinciálovi Rehole piaristov na Slovensku

V Piaristickom kostole na rozlúčkovej svätej omši pri svojom odchode do Nitry adresoval študentom povzbudivé slová: „S mladými sa nelúčim, lebo deti sa neopúšťajú.“ A slovo dodržal. Pravidelne sa vracia do Prievidze, aby mladých svojimi homíliami povzbudil na ich duchovnej ceste a aby s nimi chválil Boha. Páter Juraj Ďurnek, kňaz, ktorý veľa dostal a ktorému bolo veľa zverené, provinciál Rehole piaristov.

1

Ako by ste zhodnotili po troch rokoch prácu provinciála rehole, ktorý má svojim pôsobením zodpovednosť za piaristické dielo na Slovensku?

Myslím si, že moju prácu by mali hodnotiť predovšetkým tí, s ktorými spolupracujem, teda pátri, učitelia, rodičia... Je to práca namáhavá, pretože taká je každá práca s ľuďmi. Pred zvolením do tejto funkcie som sa venoval predovšetkým mladým ľuďom, teraz pribudla aj starostlivosť o bratov, teda aj o starších a chorých a to je veľmi náročné. Samozrejme, že svoj čas si vyžaduje aj starostlivosť o všetky piaristické školy na Slovensku a s tým spojené budovy a hospodárske záležitosti. A keďže v našom štáte je prebujnená byrokracia, tak ma to stojí nemálo času a aj zbytočnej energie.

To, čo si však nenechávam vziať, je práca s mladými, pretože oni sú stredobodom našej charizmy a vtedy, povzbudený, nachádzam zmysel mojej služby aj v pozícii provinciála. Na Slovensku sme sa rozhodli hľadať vízie pre naše školy do budúcnosti a to je práve v týchto chvíľach dôležité. Lebo školstvo je u nás pred rozhodujúcim okamihom, ktorým smerom sa poberie, čo naznačuje aj školská reforma Učiace sa Slovensko. Preto hľadáme aj naďalej cestu formácie našich učiteľov, žiakov, ale aj rodičov.

Za tento čas sa toho udialo veľmi veľa - založili sme v našej provincii tretí rád - Piaristickú fraternitu na Slovensku z našich spolupracovníkov, rodičov a našich absolventov, slávime spoločne Kalazanský jubilejný rok, v ktorom si pripomínáme 400. výročie založenia piaristov a 250. výročie kanonizácie sv. Jozefa Kalazanského, mali sme svätorečenie ďalšieho piaristu v Ríme (15. 10. 2017) Faustína Mígueza, vydali sme niekoľko publikácií o piaristoch, atď'. Predovšetkým sa však teším, že sa darí našim školám a mladí nachádzajú cestu k Bohu, o čom svedčia aj rozvíjajúce sa mládežnícke spoločenstvá.

2

Aké vlastnosti považujete za najdôležitejšie pre človeka, ktorý vedie druhých, resp. v istej miere o nich rozhoduje?

Tak k tejto otázke by sa dala pripraviť celá prednáška alebo aj duchovná obnova pre lídrov v Cirkvi. Našťastie sa ako tí, ktorí vedú, máme od koho učiť. Ježiš je najlepší líder, slúžiaci líder, ktorý nám predstavuje aj svoju úžasnú pedagogiku, ako viesť ostatných. Keď začneme viesť ako Ježiš, pôjde nám predovšetkým o Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a nájdeme pomoc vo všetkom ostatnom. Človek, ktorému ide o Božie kráľovstvo, je človekom modlitby, ktorý je zakorenovaný v identite Božieho dieťaťa, syna alebo dcéry, a rozumie spravodlivosti Božieho slova. Slúžiaci líder je človekom, ktorý dôveruje Bohu, hľadá jeho víziu a prosí o pokorné srdce. Je odvážny, pretože si uvedomuje, že hodnota jeho autority je založená na moci, ktorá za touto autoritou je. Ak veríme, že svoje poslanie vykonávame z Božej vôle, dôverujeme tejto Božej moci.

Myslím si, že hodnota našej autority korení v našej identite, že sme synmi Kráľa. A skutočnému kráľovi ide vždy o dobro celého kráľovstva a všetkých jeho obyvateľov. Kráľ sa teší, keď sa kráľovstvu darí, teší sa z úspechu každého človeka v kráľovstve, lebo vie, že vtedy kráľovstvo rastie. A to platí o celom Božom kráľovstve, takže sa máme učiť viesť ako Ježiš.

3

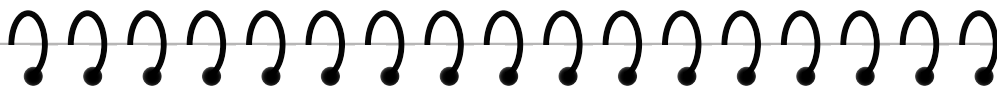
Kde nachádzate silu a inšpiráciu pre vašu prácu?

Tých síl by mohlo byť aj viac, ale častokrát sa Boh oslávi cez naše slabosti. Lebo keď narazíme na dno našich síl, vidíme, že to nie my, ale Boh koná. Inšpirácia prichádza predovšetkým od neho. Už poznám tie chvíle, kedy od neho do mnohých situácií, ktoré riešim, prichádza svetlo poznania. Vtedy viem, že mám všetko odložiť a len počúvať a nechať sa viesť. Taktiež veľa čítam, študujem, počúvam... Boh často hovorí aj cez múdrosť iných.

Silu však treba aj načerpať, a keďže som biológ (učím biológiu), mám rád prírodu. Veľa síl a inšpirácie čerpám práve tam. Veľmi rád trávim čas na horách, v tichu. Sú to pre mňa vzácne chvíle, lebo toho voľného času nie je veľa.

Inšpiráciu čerpám aj od mladých ľudí, s ktorými rád spolupracujem. Keď začneme dôverovať mladému človeku, odkryje nám bohatstvo darov a talentov, ktoré mu Boh nadelil. A je úžasné vidieť, ako vedia tieto talenty mladí rozmnožovať a deliť sa o ne s ostatnými. Aj to mi dáva silu kráčať ďalej.

Za rozhovor ďakuje Elena Blašková

Pozvánka

Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Krista Kráľa - Veľká Lehôtka a hudobná skupina Spray Vás srdečne pozývajú v sobotu **25. novembra 2017 od 14:30 do farského Kostola Krista Kráľa vo Veľkej Lehôtke** na 23. ročník gospelového festivalu **Mladí mladým**.

Program sa začne svätou omšou o 14:30, na ktorej bude spievať Spray, na organe hrá Ľ. Košťalik. Spevokol Rosnička z Prievidze vystúpi o 16:00 a Pramienok z Partizánskeho o 16:30.

Moc si vyžaduje neustále hľadať to, čo je správne

„Moc je politický, a nie etický pojem. Moc nie je ani sloboda. ... moc je vždy sila a možnosť riadiť iných - vrátane moci rozhodovať o ich životoch a posilať ich na smrť.“ (Giovanni Sartori: Teória demokracie. Archa, Bratislava 1993, s. 31.)

Sartori mal na mysli skutočnú moc, ktorá je vykonávaná. Takáto moc sa realizuje v medziludských vzťahoch, ktoré sú z rôznych hľadísk nerovné, čiže ich účastníci majú rozdielny prístup k ekonomickým, spoločenským a politickým zdrojom. Samotná držba moci však nehovorí priamo o tom, ako má vládca naplňať vlastnú slobodu, alebo ako má nakladať so slobodou svojich podriadených. Biblia nám za správny predkladá prístup kráľa Šalamúna, ktorý sa v prvom rade sklonil pred Bohom: „Teraz však, Pane, môj Bože, ty si ustanovil svojho sluhu za kráľa namiesto môjho otca Dávida. Ale ja som malý chlapec, neviem, čo si počať. A pritom stojí tvoj sluh uprostred tvojho ľudu, ktorý si si vyvolil, ľudu početného, ktorý pre množstvo nemožno spočítať ani odhadnúť. Daj teda svojmu sluhovi srdce pozorné, aby spravoval tvoj ľud a rozlišoval medzi dobrým a zlým. Veď ktože by ináč mohol spravovať tento tvoj početný ľud?“ (1 Kr 3, 7-9)

Politika ako nástroj na určovanie toho, čo je správne

V moderných spoločnostiach nadobudla ideologicky najvyššie postavenie hodnota slobody jednotlivca, ktorá sa stala príčinou šírenia demokratických politických systémov, hoci od základu mení ich historickú povahu. Ľud, ktorého vládu má demokracia predstavovať, už neoznačuje kolektív, ale skôr súhrn jednotlivcov. Predmet a ideál politiky sa tak čoraz viac presúva zo zlepšovania spoločenských vzťahov a dosahovania spoločných cieľov na určovanie a presadzovanie práv jednotlivcov. „Spoločné“ vtedy neznamená „zdieľané“, ale „rovnako vlastnené“.

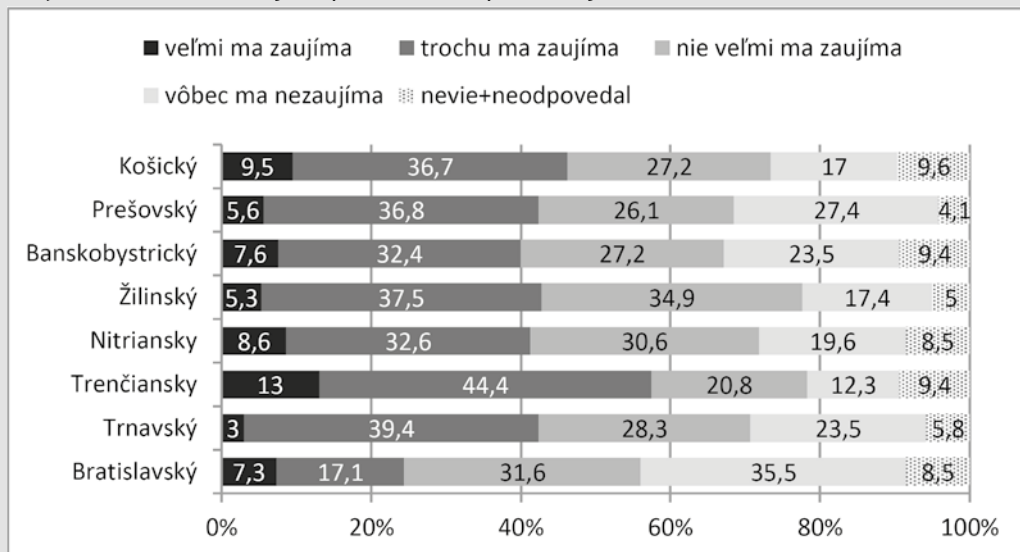
Ľudia aj vládovia majú málokedy objektívnu istotu v tom, čo je kedy správne. Dôležitý je preto hlavne proces tohto hľadania. V modernej politike prebieha prostredníctvom demokratických procedúr, čiže politickej participácie oprávnených voličov a občanov, ktorí si slobodne volia svojich zástupcov a vyjednávajú s nimi svoje požiadavky. Demokracia, v ktorej sú (takmer) všetci občania účastníkmi na moci, preto kladie veľké nároky na ich zodpovednosť, politické povinnosti a morálku. O „správnosti“ tu rozhoduje princíp väčšiny, v lepšom prípade obmedzenej väčšiny, ktorá rešpektuje práva a postoje menšín.

Politické správanie podľa výskumu

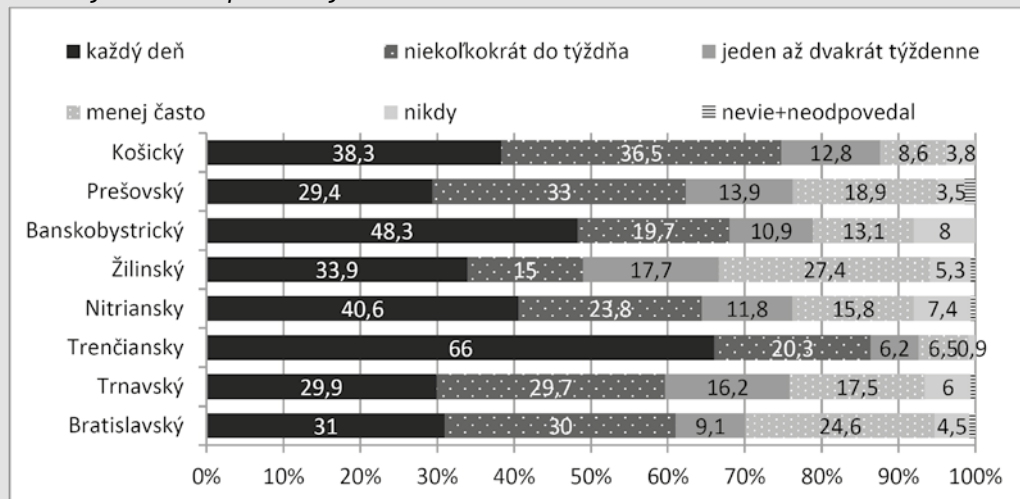
Podľa zistení Výskumu európskych hodnôt z roku 2008 (nové kolo práve prebieha) sa správanie obyvateľov Trenčianskeho kraja líši od obyvateľov iných krajov v tom, že deklarujú veľký záujem o politiku (graf 1) a časté sledovanie politického diania v médiách (graf 2), no zároveň sa slabo angažujú v legitímnych procedúrach politického prejavu. Takéto správanie naznačuje, že politika je tu často vnímaná v súvislosti s inými cieľmi než v kontexte snahy o účasť na politickom riadení (či už ide o reprodukovanie zvyku z minulosti získať z médií informácie o nariadeniach, ktorým sa treba prispôbiť; budovanie si prehľadu v lokálne preferovaných témach spoločenskej konverzácie; alebo o iné príčiny vyhýbania sa politickej aktivite, resp. jej obmedzenia maximálne na účasť na voľbách). (Zdroj údajov: Kusá, Z. - Zeman, M. (zost.): Výskum európskych hodnôt 2008, Slovensko. Sociologický ústav SAV a IRIS, Bratislava 2008, s. 181-187, 336, 344.)

Mária Suríková

Graf 1: „Nakoľko vás zaujíma politika?“ V % podľa krajov.

Graf 2: „Ako často sledujete politické dianie v televíznom spravodajstve, v rozhlase alebo v dennej tlači?“ V % podľa krajov.

Tabuľka: „Prečítam vám rôzne formy politického konania, do ktorého sa ľudia môžu zapojiť a chceli by sme, aby ste povedali o každom z nich, či ste sa už do takého konania zapojili, boli by ste ochotný zapojiť sa, alebo by ste sa doň nezapojili za žiadnych okolností.“ % odpovedí tých, ktorí zvolili možnosť „už som sa zapojil“, podľa krajov.

% odpovedí typu "už som sa zapojil"	podpisovanie petícií	zapojenie sa do bojkotu	účasť na ohlásených (povolených) demonštráciách	účasť na neschválených štrajkoch	obsadenie budov alebo tovární
Bratislavský	39,6	6,6	13,6	0	0
Trnavský	40,7	0,7	4,6	0	0
Trenčiansky	20,9	1,1	0,6	1,1	0
Nitriansky	36,2	1,6	4,4	0,9	0
Žilinský	17,7	1,2	0,6	0	0
Banskobystrický	26	0,4	5,9	0	0
Prešovský	37,2	1,1	4,2	0	0,2
Košický	51,3	2,8	5,6	3	0,6

Za alebo proti

2. 10. 2017

V sobotu sa v Bratislave odohrala naša najväčšia náboženská akcia roka. Možno nie počtom prítomných, ale určite významom a historickým dosahom. Jeden zo slovenských nasledovníkov dona Bosca bol oficiálne vyhlásený za člena nebeského spoločenstva ako mučeník za duchovné povolania.

Aj keď dnes beží formulácia „za“ a nie „proti“, treba priznať, že to bol muž, ktorý bol aj proti. Proti režimu, ktorý sa volal socializmus. Bol totiž presvedčený, že človek má právo výberu smerovania svojho života a societa, spoločnosť, mu nemá právo v tomto smere diktovať. A vonkoncom nie v tej pozícii, ktorú človeku určil jeho Stvoriteľ.

Ak sa na vec pozrieme v zmysle základných hodnôt tohto muža, rozhodne medzi ne popri viere a národe patrí aj sloboda myslenia i konania. Sloboda, ktorú nemá právo človeku zobrať nikto. A ak si to právo privlastňuje, jedná proti ľudskosti, proti prirodzenosti a dôstojnosti človeka. A je jedno, či je to diktatúra proletariátu, nacizmus, fašizmus, socializmus či iný oficiálny režim, alebo pracovný kolektív, kamaráti, partia teenagerov či vlastná rodina.

Blahoslavený Titus Zeman teda bol proti. Proti obmedzeniam a prirodzene, aj proti ľuďom a systémom obmedzujúcim slobodu. Ale tým bol vlastne za - za slobodu a za človeka.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.s.sk

Začiatok jesene

9. 10. 2017

Už je to tu! Myslím krásna jeseň. Úžasne sfarbená príroda, najmä listy stromov. Vždy sa na to teším. Najviac na červenú, ale tiež na rôzne odtiene žltej.

Pred dvomi týždňami som si jeden odtieň špeciálne uvedomil. Šiel som sa prejsť do nášho prievidskeho lesoparku, do dubovej hory. Akurát sa začala farbiť. Veľmi jemne, akoby listy ešte len vybledli. Miesto sytej zelenej bola svetlá. Ako na jar, akurát listy boli väčšie. Ako úžasne sa jeseň podobá jari! A nielen v prírode, ale aj v ľudskom živote. Aké podobné je starnutie dospievaniu.

Najskôr v láske. Keď deti odídu z domu a manželia ostanú zrazu sami, zistia, ako sú jeden pre druhého dôležití. Najdôležitejší.

Potom v obdive prírody. Na dôchodku je znovu čas sa do nej vrátiť, zbierať huby, alebo sa len tak prechádzať a dýchať čerstvý vzduch. No najmä tešiť sa. Z farieb listov, spevu vtákov, z výhľadu na krajinu, atď.

Do tretice v znížení nárokov. Už dobre chápeme, že k šťastiu nepotrebujeme ani vysokú pozíciu, ani veľké peniaze, ani super bývanie, ani mnoho iných vecí. Stačí, že nás má niekto rád, že nás vypočuje, navštívi, poteší. Všimne si a pochváli našu prácu, pomôže, keď nevládzeme.

No a na záver je tu podobnosť v očakávaní niečoho väčšieho, čo ešte len tušíme - lásky a nového domova. Toho nebeského, večného, ktorý bude žiariť nielen žltou či červenou, ale všetkými farbami. Jesene, jari, šťastia.

Farby

16. 10. 2017

Nie je farba ako farba. Niektorá vybledne či zošedivie, iná odpadne, ale tá z billboardu vydrží. Tak aspoň hovorí reklama. Hneď vedľa tohto obrovského plagátu stojí v Detve starý strom. Ten už tiež niečo vydržal. Ale farba jeho listov ani tohto roku nevydržala. V každom čase bola iná. Na jar svetlozelená, v lete sýtozelená, na jeseň žltá a pomaly už hrdzavá. Všetky o chvíľu už jeho listy opadnú.

Prírodné či Božie, farby majú oveľa menšiu stálosť než tie naše ľudské, chemické. Zdá sa, že nami vyrobené sú lepšie. Otázka je, či aj krajšie. Ved' či práve oná premenlivosť nerobí prírodu krásnou? Pričom krása nie je len na začiatku, ale aj na vrchole, ba dokonca niekedy ešte väčšia pri konci životnosti listov - čo sa pri chemickej farbe povedať nedá. Aj tá, čo podľa reklamy vydrží, postupne stratí lesk, sýtosť i prilnavosť.

Tak či onak je svet okolo nás farebný. Taký ho stvoril Boh a taký ho chceme mať i my, ľudia. A to nielen v zmysle farieb pre oči, ale aj v zmysle pestrosti názorov, pohľadov, presvedčení, túžob, realizácií, hľadania dobra, pravdy, správnosti, atď. Ved' jednofarebný či čiernobiely svet by nás asi nebavil. Teda aspoň mňa nie.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:20 hod.

Huby

23. 10. 2017

O dva mesiace tu máme Vianoce. Okrem stromčeka a darčiekov k nim patria aj tradičné jedlá. Pre mňa osobne najmä kapustnica s hribmi. Toto leto ich veľa nerástlo, ale keď pred mesiacom vypukla jesenná hubárska sezóna, bolo to super. Ľudia nosili z hory plné košíky dubákov, kozákov, masliakov, pravákov, suchohríbov, kuriatok, rýdzikov a mnoho iných druhov.

Všetky huby nepoznám a ani nezbieram. Niektorých sa aj bojím. Najmä tých, ktoré sa podobajú na jedlé, a pritom sú jedovaté. A nie som sám. Istá známa mi dokonca povedala, že ona veru neje žiadne huby. Že si nie je istá, či nie sú jedovaté. Je iba dopestované, ktoré kúpi v obchode.

Pripomenulo mi to zážitky z Nórska, kde je veľa húb, ale domáci ich ignorujú, nezbierajú a nejedia. Potraviny sa predsa nehládajú v hore, ale pestujú a následne kupujú v obchode, kde máme istotu, že je to 100 % jedlé.

Naozaj? Po škandáloch s niektorými potravinami by sme mohli povedať, že niekedy je to v obchode podobné ako v hore. Neviete, čo prinesiete domov. Pričom veľakrát krásny obal pokrýva veci, ktoré vôbec nie sú dobré. Nemusia byť hneď jedovaté, ale ani zďaleka nie sú zdraviu prospešné.

A tak by som chcel smerom k očakávaným Vianociam vysloviť prianie, aby boli aj o zodpovednosti a dôvere. Nielen z hľadiska húb, ktoré dáme do kapustnice. Ale tiež z hľadiska kvality výroby a predaja potravín. A najmä z hľadiska medziľudských vzťahov.

Kalazanský jubilejný rok

V rámci Kalazanského jubilejného roka sme sa pre vás rozhodli pripraviť sériu dvadástich svedectiev - povzbudení od ľudí, ktorí mali či majú možnosť prežívať svoj život v blízkosti piaristov a čerpať z charizmy ich rehole. Príbehy týchto ľudí sú zároveň pomyselnou kyticou vďaka pre všetkých piaristov, ktorí v našom meste pôsobili či stále pôsobia.

Dnes vám svoj príbeh vyrozpráva kolektív žien - dobrovoľníčok, ktoré sa venujú upratovaniu a výzdobe piaristického kostola.

Nechceme prísť do neba s prázdnyimi rukami

Kto sa niekedy v sobotu po rannej svätej omši ocitol tak trochu „v zákulisí“, v sakristii alebo na chodbe piaristického kostola, nemohol si nevšimnúť hŕf usilovných ženičiek, ktoré sa v priebehu pár sekúnd vyrojili zo všetkých možných strán. Každá vedela, čo má robiť. A o malú chvíľu už všetky pochodovali na svoje „stanovištia“ - s vedrami, handrami, metlami i väzami s kvetmi. Mnohé z týchto dobrovoľníčok sa o čistotu a úhladnosť piaristického kostola starajú už dlhý čas.

„Chodievam sem už šesť rokov,“ hovorí pani Mária. „Priviedla ma sem suseda, ktorá sa ma spýtala, či by som v kostole u piaristov nechcela robiť s kvetinkami. Ja som súhlasila a z tohto svojho rozhodnutia mám veľkú radosť. Teším sa z toho, keď sa nám výzdoba podarí spraviť pekne a ľudia nás pochvália. Som však rada i medzi týmito ľuďmi, ktorí sú milí, priateľskí.“

Kostol si obľúbili

Príbehy ostatných žien sa podobajú tomuto prvému. Mnohé z nich chodili do piaristického kostola už od detstva, iné sa sem prisťahovali, ale kostol sa im stal srdcu blízkym. Väčšinu z nich do spoločenstva žien - dobrovoľníčok niekto zavolať a priviedol. No sú i také, ktoré túžili po službe v chráme už dávno, ako napri-

klad pani Marta: „Do piaristického kostola som spolu so svojou rodinou chodila už za čias pátra Bednárika a bolo mi tu veľmi dobre. Vždy som snívala o tom, že keď raz budem na dôchodku, budem sem chodiť upratovať. A teraz sa mi ten sen plní.“

Pani Anku, ktorá pôvodne chodila do farského kostola, sem priviedla jej suseda Evka: „Oslovila ma, či by som nemohla prísť do kostola robiť kvetinky. Povedala som, že v žiadnom prípade, ja kvety aranžovať neviem! A dnes to už robím a veľmi ma to teší.“

Aj už spomínaná pani Evka sem prišla na podnet niekoho iného - svojej sesternice. Do kostola chodila s rodičmi od detstva, dokonca navštevovala aj školu v priestoroch piaristického kláštora. Potom k piaristom vodila zas svoje deti. „Dnes sa sta-

rám o kvety a verím, že Panna Mária mi pri tom pomáha a riadi dielo mojich rúk.“ Hlbokú mariánsku úctu nájdeme zakorenenú u všetkých týchto žien. Mnohé sa jej chodia „vyžalovať“ do ludskej kaplnky, modlia sa ruženec, veria v jej pomoc. Rady upratujú v kaplnke s jej sochou, je to ich „srdcovka“.

Uvítali by mladých

„Máme tu vytvorené veľmi dobré spoločenstvo. Kvetinárrok nás je päť, upratovačiek deväť, ale nechodíme vždy všetky - kto ako môže. O kvety sa staráme každý deň. Vždy po rannej omši im nalejeme vodu, suché kvety vyhodíme... Potom si tu uvaríme kávu a ešte sa aj pohovárime. Je to výborné.“

V sobotu ženy umývajú celý kostol. No a pred väčšími sviatkami uvítajú aj pomoc chlapov, ktorí im pomáhajú vyprášiť koberce a urobiť aj iné veci, ktoré ony robiť nevládzu. Čo im však v kostole najviac chýba, to je pomoc mladých. „Minulý rok pred Vianocami nám so zdobením stromčekov z mladých neprišiel pomôcť nikto,“ hovoria. Veľmi by uvítali, keby sa aj mladí ľudia zaujímali o takéto formy praktickej pomoci fungovania kostola a viac sa v nich angažovali.

Pátri sú skvelí

A ako tieto ženičky vychádzajú s pátrami? „Vynikajúco. Sú všetci super.“ Spomienky viažu sa na pátrov si nosí v srdci každá z nich. Páter Alojz sa u nich zapísal ako výborný spovedník, páter Vojtech ako otvorený a srdečný človek, ktorý dokázal dať dobré rady do života. „Páter Juraj mal vynikajúce kázne, to človeku ani myšlienky neušli, keď on kázal.“ Na pátra Tomáša si zas spomínajú ako na veľmi zodpovedného človeka, ktorý mal vždy všetko pod kontrolou.

S terajšou „zostavou“ pátrov sú piaristické ženičky tiež veľmi spokojné. „Páter Michal je najmladší a my ho berieme tak, ako keby to bol náš syn. Máme ho veľmi rady, aj tie jeho krátke, stručné a výstižné kázne, kedy pár vetami vysloví hlboké pravdy. Páter Janko je naša

jednička v práci s deťmi, je skvelý. No a páter Marek nás minule aj pochválil,“ hovoria hrdlo. „Povedal, že sa veľmi teší z toho, ako všetko, čo tu robíme, robíme s láskou - a že je to vidno. Veľmi si jeho slová ceníme.“

Kto všetko sa do takejto dobrovoľníckej práce pre kostol môže zapojiť? „Každý, kto má chuť. My nechceme prísť do neba s prázdnyimi rukami, preto sa ich snažíme čímśi naplniť. A navyše je nám tu spolu veľmi dobre. Človek si myslí, že prináša obeť - a napokon to ani tak necíti. Tu sa dobíjame energiou. Porozprávame sa, zasmiejeme, pomodlíme, povymieňame si recepty... Už len aby nám dal Pán Boh zdravie a mohli sme sa tu ešte dlho takto stretávať.“

Text a foto: -ph-

Milí malí kamaráti,

poznáte nejakého kráľa? Králi mali v minulosti veľkú moc a často tak rozhodovali o dôležitých veciach. Preto bolo pre ľudí dôležité, aby im vládol dobrý kráľ. Aký je to podľa vás dobrý kráľ? Spravodlivý? Múdry? Prísny? Obetavý? Láskavý?

Pozývame vás prečítať si krátky príbeh. Na jeho dokončenie však budete musieť vylúštiť tajničku.

Bolo raz jedno kráľovstvo. V tom kráľovstve žil dobrý, no veľmi chudobný starček, ktorý si nemal ani chlieb za čo kúpiť. Starček bol už veľmi hladný, a tak si jedného dňa jeden chlieb u pekára ukradol. Pekár ho však chytil a predviedol ho pred kráľa. Ten musel rozhodnúť, čo so starčekom bude. Kráľ sa zamyslel a povedal: „Zákon je zákon. Budeš musieť zaplatiť pokutu 10 grošov.“ Starček zosmutnel a začal rozmýšľať, kde toľké peniaze zoberie. Kráľ sa však na starčeka usmial, siahol do svojho mešca a pokutu ... (tajnička).

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
		L					

1. Zviera, ktoré dáva vlnu.
2. Zviera žijúce vo vode.
3. Rieka na juhu Slovenska.
4. Dopravný prostriedok na koľajniciach.
5. Opak slova „veľký“.
6. Zviera, ktoré má krídla a lieta.
7. Štvrté ročné obdobie.
8. Zábrana okolo domu a záhrady.

Kráľovo konanie v tejto rozprávke mi veľmi pripomína môjho Kráľa. Kráľa môjho srdca, Pána Ježiša. Ten sa podobne obetoval za naše hriechy, hoci si to ani nezaslúžime. Budme Mu za to vd'ační...

A čo by si urobil ty, keby si bol kráľom v tomto našom príbehu? Urobil by si to isté? ☺

Rubriku pre
deti pripravila
Romana
Hofmanová

súťaž - vyhodnotenie - súťaž - vyhodnotenie - súťaž - vyhodnotenie - súťaž - vyhodnotenie
Víťazom súťaže o knižku Titus, ideš! z predchádzajúceho čísla Bartolomeja sa stáva Sophia Luluhová. Výherkyňu budeme kontaktovať. Gratulujeme!

Líderstvo je povoláním pre všetkých

Recenzia knihy *Cnostné líderstvo* od Alexandra Havarda

Média sú plné slov o svetových, politických, ekonomických a hospodárskych lídroch - ľuďoch, ktorí majú moc. Sú to však vždy ľudia hodní nasledovania a obdivu? Odpoveď na túto otázku nám môže dať kniha *Cnostné líderstvo* od Alexandreho Havarda. Jej slovenský preklad vydalo vydavateľstvo Cathedra v roku 2015.

Cnostné líderstvo v skutočnosti nie je úplne prvé vydanie tejto knihy na Slovensku. Jej časť už u nás vyšla v roku 2012 pod názvom *Zodpovedné líderstvo*. Táto bola vo vydaní z roku 2015 premenovaná na *Cnostné líderstvo* a obohatená i o druhú časť s názvom *Stvorení pre veľkosť*. Možno práve táto skutočnosť spôsobuje, že kniha pôsobí na prvý dojem trochu chaoticky a viacero myšlienok sa v nej v rôznych variáciách opakuje. Napriek tomu môže byť cenným prínosom do myslenia každého človeka.

Líderstvo - cnosť v akcii

Alexandre Havard, riaditeľ inštitútu zameraného na rozvoj klasických cností (pôvodom z Francúzska, ale v súčasnosti žijúci v Rusku), viacero rokov skúmal životné skúsenosti veľkého množstva lídrov. Dospel k zaujímavému záveru - že veľkodušnosť a pokora sú cnosti, bez ktorých sa nezaobíde žiaden skutočný líder. Pravému líderstvu priradzuje aj ďalšie cnosti - prirodzené (rozvážnosť, odvaha, miernosť a spravodlivosť), ale i nadprirodzené (viera, nádej, láska).

Líderstvo nie je podľa Havarda len doménou pre hŕstku vyvolených. Týka sa charakteru človeka a je predovšetkým službou, „cnosťou v akcii“, povoláním pre všetkých. Prečo však v sebe rozvíjať práve autorom navrhované cnosti? Odpoveď je presvedčivá: „*Rozvážnosť vedie k prijímaniu správnych rozhodnutí. Odvaha umožňuje zostať v rovnováhe a odolávať rôznym tlakom. Miernosť umožňuje podriaďovať vaše duchu a dáva silu sústreďovať sa na aktuálnu úlohu. Spravodlivosť*

dáva každému, čo mu patrí. Veľkodušnosť sa usiluje o veľké veci, vyzýva na ne seba aj druhých. Pokora prekonáva sebeckosť a rutinne slúži druhým.“

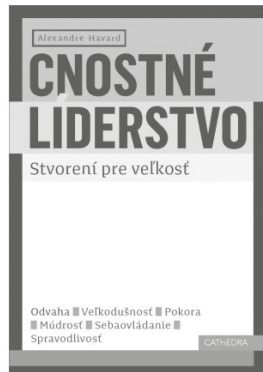
Ideál kariéry verzus ideál svätosti

Hoci v súčasnom svete bol ideál svätosti nahradený skôr ideálom budovania kariéry a profesionálneho rastu, kresťanskí lídri by sa nemali poddávať tejto „móde“. Havard ich charakterizuje týmito slovami: „*Neuspokoja sa iba s prirodzenou dokonalosťou. Svoj zrak upierajú na ten najvyšší cieľ, ktorý si možno predstaviť - svätosť. Nič menej nestačí.*“

A ako sa dá napredovať v získavaní cností? Autor čitateľom v knihe ponúka tri základné kroky: každodenné spytovanie svedomia, duchovné vedenie a tvorbu a svedomitú dodržiavanie životného rozvrhu. Praktickou pomôckou na tejto ceste je spytovanie svedomia zamerané špeciálne na jednotlivé cnosti v závere knihy, ale i množstvo príbehov reálnych známych i menej známych osobností, povplyetých do jednotlivých kapitol diela.

Myslím si, že po prečítaní *Cnostného líderstva* prichádza väčšina čitateľov k jednoduchému záveru - že investovať do rozvíjania cností sa oplatí. A to nielen preto, že „*cnosti osvetľujú náš intelekt, posilňujú našu vôľu a očisťujú naše pocity*“. Ale najmä preto, že cnostný život dáva lídrovi do rúk kľúč, vďaka ktorému sa stane skutočnou autoritou, lepším človekom. A taký príklad ľudia nasledujú radi.

Petra Humajová

Svoju moc využíval na konanie dobra

Blahoslavený Karol I. Habsburský

Bolo nepravdepodobné, že niekedy zasadne na trón. Nečakané sa však stalo skutočnosťou. Po atentáte na následníka rakúsko-uhorského trónu sa stal následníkom trónu on. A po smrti cisára Františka Jozefa I. vo virvare 1. svetovej vojny musel vládu i reálne prevziať. Prvoradým cieľom všetkých Karolových snáh bol mier. Ako ho však v tom celosvetovom vojnovom besnení dosiahnuť?

Karol Habsburský sa narodil 17. augusta 1887 na zámku Persenbeug v Rakúsku v zbožnej katolíckej rodine. Od začiatku bol vedený k láske k blížnym a k dobročinnosti. O jeho náboženskú výchovu sa staral napríklad i biskup Marschall, ktorý bol veľkým zástancom sociálneho učenia cirkvi a úctu k nemu vstúpil i do Karola. V roku 1905 sa začal Karolov vojenský výcvik a o rok neskôr štúdium na dnešnej Karlovej univerzite v Prahe, kde vyštudoval právo. Potom sa vrátil späť k vojenskej službe.

Šťastné manželstvo

V roku 1911 sa Karol oženil s dcérou vojvodu z Parmy, Zitou Bourbon-Parmskou. Okrem toho, že toto spojenie bolo i dynasticky vhodné, nechýbala v ňom hlboká úcta a láska. Zita bola taktiež hlboko veriacou ženou a stala sa svojmu manželovi veľkou oporou. Hneď po uzavretí manželstva sa vybrali do rakúskeho pútnického miesta Mariazell, aby si tam u Panny Márie vyprosili pomoc pre svoje manželstvo a všetky budúce úlohy. Približne rok po svadbe sa im narodil syn Otto a postupne nasledovalo ďalších sedem detí.

Po atentáte na Františka Ferdinanda d'Este, následníka rakúsko-uhorského trónu, bolo jasné, že skôr či neskôr sa Karol k vládnutiu dostane. Od začiatku vojny, ktorá vypukla v roku 1914, cisára Františka Jozefa I. upozorňoval na to, že tento boj sa môže zmeniť na doposiaľ nevídané krviprelievanie. Navrhoval ihneď začať s mierovými rokovaniami a bol šokovaný tým, že jeho krajina nemá vypracovaný žiadny mierový program. Podľa neho bolo

uzavretie mieru dôležitejšie ako skutočnosť, či Rakúsko-Uhorsko vojnu vyhrá, alebo skončí na strane porazených.

V časoch vojny

V novembri 1916 cisár František Jozef I. zomrel a moci sa ujal Karol. Svoju úlohu prijal ako osobné povolanie od Boha. Tak ako predtým, každý deň začínal svätou omšou, pravidelne sa spovedal, denne sa modlil ruženec - dokonca i na bojovom fronte. Svoje rozhodnutia často najskôr „premodliť“ pred Sviatosťou oltárnou. Jeho hlavným cieľom bolo dosiahnuť jediné - mier.

Už predtým ako nástupca trónu trávil veľa času na fronte v predných líniiach, hoci to bolo nebezpečné. Svojim dôstojníkom vydal rozkaz, aby radšej viedli útok dlhšie, ako by ho mali viesť rýchlo a stratiť tak veľa ľudských životov. Zakázal im brať so sebou zajatcov a už vôbec nedovoľoval zabíjať bezbranného nepriateľa. Ako cisár zakázal používanie bojovej chemickej zbrane yperitu, letecké bombardovanie miest, svojvoľnú deštrukciu čohokoľvek či nenávistné drancovanie. Keď sa dozvedel o nemeckom pláne dopraviť do Ruska Lenina, aby tam podnietil vznik revolúcie, odmietol vlak s Leninom vpustiť na územie Rakúska a Nemci ho museli vypraviť cez Švédsko. Cisár nechcel mať s týmto nezodpovedným krokom voči ruskému ľudu nič spoločné.

Cisárovná medzitým navštevovala nemocnice a sirotince, starala sa o obeť vojny a prinášala útechu, kde len mohla. S úsilím svojho manžela ukončiť vojnu čo najskôr plne súhlasila. Spolu s Karolom prevzala patronát nad Rakúskym spolkom Červené-

ho križa a ako prví na svete zriadili vo svojej krajine i Ministerstvo národného zdravia a sociálnej starostlivosti.

Snaha o mier

Konkrétne kroky na uzavretie mieru podnikol Karol hneď koncom roku 1916, ale stroskotali na odmietavom postoji Nemcka. Na jar 1917 sa teda pokúsil prostredníctvom svojho švagra Sixta Ferdinanda Bourbon-Parmského tajne vyjednávať o podmienkach mieru s Francúzskom. Jeho iniciatíva však opäť skončila neúspechom - zo strany Francúzska a jeho spojencov (Dohody) bola zamietnutá a Nemecko Karola začalo považovať za zradcu. Francúzsky spisovateľ Anatole France o ňom povedal: „Bol jediným čestným mužom s významným postavením počas vojny, ale nikto ho nepočúval... Mal skutočný záujem o mier, a preto ho všetci nenávideli.“

Vojna sa napokon v roku 1918 skončila. Rakúsko-Uhorsko sa rozpadlo a Karol sa vzdal účasti na riadení štátnych záležitostí. Napriek dvom pokusom prevziať späť aspoň maďarský trón skončil i s celou svojou rodinou v exile.

Vďaka svojmu pozitívnemu prístupu k životu a veselej povahe však dokázal Bohu ďakovať i za život v spartanských podmienkach vo vile na Madeire. „Dará sa nám až nezaslúžene dobre,“ hovorieval. Pritom dom, v ktorom bývali, nemal poriadne kúrenie ani elektrické svetlo a tečúca voda bola len v kuchyni a na prvom poschodí. Všadeprítomná vlhkosť však neprospievala Karolovmu zdraviu. Koncom marca 1922 ochorel na zápal pľúc a 1. apríla zomrel. Nemal ešte ani 35 rokov. Jeho posledná dcéra Alžbeta sa narodila až po jeho smrti.

Čo by bolo, keby...

„Ak by viacerí lídri konali ako Karol, dvadsiate storočie mohlo vyzerat' úplne inak,“ píše vo svojej knihe Cnostné líderstvo Alexandre Havard. „Historici sa zhodujú, že prvá svetová vojna viedla k nástupu bolševizmu v Rusku a nacizmu v Nemecku, čo následne viedlo k vypuknutiu druhej svetovej vojny a napokon doviedlo svet do studenej vojny.“ I pápež Ján Pavol II. pri blahorečení Karola Habsburského v roku 2004 zdôraznil: „Jeho hlavným úsilím bolo realizovať poslanie kresťana k svätosti aj na poli politickom. Nech je príkladom pre nás všetkých, najmä pre tých, na bedrách ktorých spočíva bremeno politickej zodpovednosti v dnešnej Európe.“

Zaujímavosťou je, že spomienka na blahoslaveného Karola Habsburského sa v liturgickom kalendári nestanovila na dátum jeho smrti, ako to býva zvykom, ale na 21. október, čiže na deň, v ktorý sa zosobášil so Zitou Bourbon-Parmskou. Tá zomrela v požehnanom veku 97 rokov 14. marca 1989 vo Švajčiarsku. Proces jej blahorečenia bol otvorený v roku 2009.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta VII., Milujte sa 21/2012
Foto: cisarkarel.cz

Farská kronika od 26. septembra do 24. októbra 2017

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Martin Doka
Natália Žilová
Nina Puváková
Brian Khüebach
Simon Peter Grolmus
Christián Gramblička
Dominika Archelová
Marek Potměšil
Taylor Tomáš Kotrík De Brito
Tomáš Málík
Jasmína Helbichová
Martin Vážan

Manželstvo uzavreli:

Martin Doka a Petra Horáková
Martin Čambal a Božena Slugeňová
Peter Eim a Iveta Rosinská
Marek Hancko a Sláva Popelková
Ján Krausko a Vanda Lauková
Martin Dunčko a Lucia Kurtiniaková
Marek Krško a Michaela Verzalová
Martin Humaj a Lucia Turčanová
Vladimír Komanek a Simona Chylová
Viktor Sukuba a Júlia Krajčíková
Márián Drozd a Zdenka Vyparinová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Peter Jakubík, 37 r.
Štefánia Majdanová, 81 r.
Bohumil Koza, 86 r.
Miroslav Kollár, 45 r.
Jozef Švidroň, 89 r.
Štefánia Fedorová, 65 r.
Alexander Homola, 67 r.
Jozef Dvorský, 84 r.
Ján Parcer, 94 r.
Mária Janošková, 71 r.
Lidia Kováčová, 72 r.
Rudolf Vavro, 81 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v B.B. č. 1127/98

Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Marián
Husár, Ján Jáger, Elena Blašková,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Mária
Melicherčíková, Mária Suríková

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 32 - Silvia Kobelová
str. 2, 31 - Štefan Kollár
str. 3 - Mária Melicherčíková

Tlač: PATRIA I., spol. s r. o.
Náklady na tlač:
cca. 0,40 €

Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

V nedeľu 22. októbra slúžil svätú omšu v Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievdzi páter Wojtech Dávid SchP, bývalý správca kostola.

Dotýkaj sa všetkého

Dotýkaj sa všetkého
čo spôsobuje nepokoj hĺbinám tvojej duše
rozochvetých membrán deliacich sa buniek
Prekroč vzdialenosť storočných vekov
Bez začiatku a bez konca
Neistotu vystrihni z celku neznáma
Vlož ju do kytice trblietavíc
rozpínajúcej sa oblohy
Nakoniec bude všetko stekať
po ráme vnútorných kaskád
Kde končí a kde začína život?
Vypĺňa výšku i hĺbku nadčasu
Spolu s večnosťou obletí svet
aby splynul v JEDNO
Bez začiatku a bez konca

Veronika Hoffmannová

